

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžd/31/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200013
Dátum vydania rozhodnutia:	10.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013200013.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobkyne: S.. W. S., bytom W. XX, XXX XX P., právne zastúpená: JUDr. Štefan Kseňák, advokát so sídlom Park Angelinum 4, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, (pôvodne Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Košiciach, Krajský dopravný inšpektorát), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-KE-KDI2-P-229/2012 zo dňa 31.12.2012, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/1/2013-38 zo dňa 4. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/1/2013-38 zo dňa 4. septembra 2013 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-KE-KDI2-P-229/2012 zo dňa 31.12.2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi trovy konania vo výške 105 Eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám jej právneho zástupcu.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach zamietol žalobu, ktorou bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-KE-KDI2-P-229/2012 zo dňa 31.12.2012 o zamietnutí odvolania žalobkyne a potvrdení rozhodnutia Okresného riaditeľstva PZ, Okresného dopravného inšpektorátu, Oddelenia bezpečnosti cestnej premávky č. ORPZ-KE-ODI1-P-388/2012 zo dňa 27.9.2012, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinou zo spáchanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa ustanovenia § 22 ods. 1 písm. b) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), pretože porušila ustanovenie § 65 písm. a), § 66 ods. 2 písm. d, e) s poukazom na ustanovenie § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) a bola jej podľa § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch uložená pokuta vo výške 300 € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 12 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

Súd prvého stupňa neprihliadol na námietku žalobkyne, že bolo porušené jej právo na spravodlivé a zákonné prerokovanie priestupku s poukazom na § 3 ods. 5 správneho poriadku, pretože podľa jeho názoru žalovaný dostatočným zákonným spôsobom zistil skutkový stav, o čom svedčí aj záznam z dopravnej nehody. Podľa krajského súdu, ak vodič motorového vozidla začuje náraz, je povinný bezodkladne po tomto náraze zastaviť, čo ukladá § 4 ods. 1 písm. c) zákona o cestnej premávke. Konštatoval, že z fotodokumentácie obsiahnutej v administratívnom spise vyplýva, že žalobkyňa mala odtrhnuté spätné zrkadlo, čo nasvedčuje tomu, že k dopravnej nehode došlo, pričom nie je rozhodujúce to, kedy si žalobkyňa všimla, že má škodu spôsobenú týmto nárazom. Na plynutie lehoty (vedomosť) o dopravnej nehode súd neprihliadol, pretože žalobkyňa mala o náraze vedomosť.

Krajský súd neuznal ani námietku týkajúcu sa rozsahu vykonaného dokazovania a vyhodnotenia dôkazov, pretože správne orgány sa dostatočne zaoberali vznikom dopravnej nehody, pričom nebolo podstatné určiť vinníka nehody, ale žalobkyni sa kládlo za vinu, že podľa § 66 ods. 2 písm. a) účastník dopravnej nehody je povinný ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi, d) zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta, alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlášení dopravnej nehody. Krajský súd považoval námietku žalobkyne v tomto smere za účelovú z toho dôvodu, že žalobkyňa riadila firemné motorové vozidlo na štátnej ceste III/018237, pričom táto cesta nie je tak frekventovaná, aby na nej žalobkyňa nemohla bezodkladne toto firemné motorové vozidlo zastaviť, keď počula náraz do vozidla, pričom ho zastavila po cca 2,9 km, keď bol za ňou zaradený druhý vodič.

K ďalšej žalobnej námietke, že rozhodnutie žalovaného nie je preskúmateľné v otázke odôvodnenia uloženia sankcie za spáchanie priestupku, krajský súd nezistil žiadne zákonné dôvody, pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutie žalovaného zrušiť, keďže vychádzal z platnej právnej úpravy.

K žalobnej námietke ohľadne nesprávneho právneho posúdenia prejednávanej veci, mal krajský súd za to, že nesprávne právne bola vec posúdená žalobkyňou, ktorá odmietla priznať, že došlo k dopravnej nehode. Krajský súd neuznal argumentáciu žalobkyne, že bezprostredne po dopravnej nehode nemala vedomosť o tom, že dopravná nehoda nastala.

Žalobná námietka týkajúca sa výpovede ďalšieho poškodeného vodiča z tejto dopravnej nehody, nebola krajským súdom uznaná z dôvodu, že tento vodič nemal žiadny dôvod na to, aby sa bez právneho dôvodu otočil na inkriminovanom úseku, keďže zistil, že mal poškodené motorové vozidlo týmto nárazom a preto sa vrátil a zaradil za žalobkyňu, ktorú sa pokúsil zastaviť. Pokiaľ ide o regionálnu tlač a ostatné žalobné námietky, krajský súd ich neuznal, pretože ani po zistení eventuálnych ďalších svedkov, by títo iba potvrdzovali to, čo bolo zistené na základe spisovej dokumentácie žalovaného, teda, že k dopravnej nehode došlo.

Po doručení rozsudku žalobkyňa vypovedala plnú moc pôvodnému právnomu zástupcovi a prostredníctvom ďalšieho splnomocneného právneho zástupcu podala proti tomuto rozsudku rozsiahle odvolanie. Podľa jej názoru sa krajský súd dostatočne nevysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a nesprávne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Podľa nej existuje závažná pochybnosť o tom, či správne konanie prebehlo zákonne, či bola splnená základná zásada správneho konania uvedená v § 3 ods. 5 správneho poriadku, že rozhodnutie správneho orgánu musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Podľa žalobkyne je tu taká vada konania, ktorá mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Správny orgán sa neriadil zisteným skutočným stavom veci, ale z vyjadrenia zástupcu správneho orgánu po pojednávaní, bolo rozhodnutie výsledkom možného nátlaku. Ide tu preto o porušenie zásady objektívnosti, nestrannosti a zákonnosti správneho konania a následného rozhodnutia vo veci. Došlo tak k porušeniu práva žalobkyne ako účastníka konania na prejednanie veci nestranným a nezávislým správnym orgánom, teda k porušeniu čl. 46 Ústavy SR.

Podľa názoru žalobkyne v konaní pred správnym orgánom nebola dodržaná zásada prezumpcie neviny. Hoci v konaní pred správnym orgánom existovali pochybnosti o vine žalobkyne, žalovaný orgán ľubovôľou v správnej úvahe rozhodol, že za vierohodnú bude považovať výpoveď druhého vodiča s

odôvodnením, že ten svoju výpoveď nemenil ako žalobkyňa. Žalobkyňa trvala na tom, že svoju výpoveď nemenila, iba dopĺňala o detailné skutočnosti, na ktoré sa správny orgán pýtal. Podľa nej správne orgány nepostupovali podľa ustanovení správneho poriadku a zákona o priestupkoch a nevykonali potrebné relevantné dôkazy v záujme náležitého ozrejmenia skutkového stavu. Právny záver urobený v rozhodnutí nemá oporu v zistenom skutočnom stave a skutočný stav veci nemožno považovať za dostatočne zistený na to, aby bolo možné žalobkyňu uznať za vinnú zo spáchania priestupku.

Žalobkyňa pripomenula, že v žalobnom návrhu poukazovala na skutočnosť, že správny orgán pri ukladaní sankcie nebral do úvahy skutočnosť, že je samoživiteľom rodiny s dvoma študujúcimi deťmi, ktoré sú odkázané na jej výživu a v práci nevyhnutne potrebuje denne používať motorové vozidlo. Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo na 12 mesiacov, je s prihliadnutím na závažnosť priestupku, ktorý sa žalobkyni kládol za vinu, neprimerane prísny.

Namietala, že sa jej kladie za vinu, že opustila miesto dopravnej nehody, hoci z vykonaného vyšetrovania sa nedá presne určiť, na ktorom mieste došlo k dotyku spätných zrkadiel a ani, kto zaviniel ich poškodenie, škoda na oboch motorovým vozidlách bola cca 300 €, žiadna iná ujma na majetku ani zdraví nenastala, hoci začula zvuk nárazu, nevedela identifikovať čo sa stalo, pričom spätné zrkadlo nebolo ani ohnuté, len neskôr sa uvoľnilo odrazové sklo. Podľa žalovaného sa spätné zrkadlo nachádza de facto v zornom poli vodiča, pričom vytvára požiadavku, aby vodič hľadiaci priamo súčasne videl aj spätné zrkadlo, čo je nemožné.

Správnemu orgánu vytýkala, že v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu neboli vykonané dôkazy, ktoré by sledovali odstránenie rozporov, ale bola len konštatovaná nevierohodnosť výpovede žalobkyne, čím si neprípustnou formou zľahčil dokazovanie viny žalobkyne. Trvala na tom, že skutkový stav nebol jednoznačný, aby na základe neho mohla byť vyvedená jej zodpovednosť za priestupok. Žalobou bol namietaný rozsah vykonaného dokazovania, ako aj vyhodnotenie dôkazov.

Žalobkyňa sa v odvolaní zaoberala aj významom slovného spojenia „bezodkladne zotrvať“ na mieste dopravnej nehody, ktorý nie je nikde definovaný. Podľa jej názoru je to možné len na mieste, kde vodič predtým už zastavil, ale jej vozidlo bez zmeny smeru a rýchlosti pokračovalo v jazde, pričom zastavila potom na prvom bezpečnom mieste, aby stotožnila zvuk, ktorý nevedela identifikovať.

Žalobkyňa trvala na tom, že neporušila povinnosti uvedené v § 65 ods. 1 ani § 66 ods. 2 písm. d) zákona o cestnej premávke. Podľa jej názoru, na to, aby tieto povinnosti mohla riadne plniť, musí mať vedomosť, že nastala skutočnosť, ktorá mala za následok vznik týchto povinností. K porušeniu § 66 ods. 2 písm. d) by došlo, keby bol k dopravnej nehode volaný policajt a účastník dopravnej nehody by nezotrval na mieste dopravnej nehody do jeho príchodu. K tomuto nedošlo, nakoľko ani jeden z účastníkov nezastal na mieste dopravnej nehody. Druhou alternatívou porušenia by bolo, ak by sa žalobkyňa nevrátila na miesto dopravnej nehody po tom čo došlo k ohláseniu dopravnej nehody. Ani to sa nestalo. Žalobkyňa nesúhlasila s tvrdením krajského súdu, že vodič má po každom počutí nárazu vždy zastaviť, lebo by to ohrozilo plynulosť cestnej premávky. Nepravdivé je aj tvrdenie, že z fotodokumentácie vyplýva, že žalobkyňa mala odtrhnuté spätné zrkadlo. Zrkadlová časť sa iba vyklopila, a to až po chvíli od nárazu. Z rozsahu poškodenia je zrejmé, že išlo o minimálny prienik jazdných dráh vozidiel, nedošlo ani k zmene smeru a rýchlosti, čím bola výrazne znížená možnosť žalobkyne identifikovať, že išlo o stret s iným vozidlom.

Žalobkyňa nesúhlasila s konštatovaním krajského súdu, že nešlo o takú frekventovanú cestu, aby nemohla bezodkladne zastaviť, pretože správny orgán sa nezaoberal frekventovanosťou cesty, nie je teda objektivizované koľko vozidiel bolo na danej ceste. Za nedostatok vykonaného dokazovania označila aj skutočnosť, že nebola vykonaná jej konfrontácia s druhým vodičom, aby sa odstránili rozpory v ich výpovediach a nebol vykonaný výsluch svedka, ktorého označil druhý vodič a ktorého auto premávalo v rozhodnom čase pred ním.

Na základe uvedeného žalobkyňa navrhovala rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že sa zruší

rozhodnutie žalovaného a prvostupňové rozhodnutie a vec sa vráti žalovanému na ďalšie konanie, zároveň si uplatnila náhradu trov konania.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu trval na tom, že žalobkyňa sa dopustila priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky tak, ako je uvedené v rozhodnutí o priestupku. Okrem iného zdôraznil, že sankcia bolo udelená iba jedna v súlade so zákonom, pretože správny orgán nemôže udeliť iba finančnú pokutu, alebo iba zákaz činnosti viesť motorové vozidlo. Druh a výmera uloženej sankcie bola podľa jeho názoru primeraná a dostatočne odôvodnená a preto navrhol preto rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Dodatočným podaním z 20.5.2014 žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu doplnila svoje odvolanie o ďalšie argumenty týkajúce sa potrebnej vedomosti účastníka dopravnej nehody o tom, že došlo k nehode ako nevyhnutnej podmienky na to, aby si takýto účastník mohol plniť povinnosti vyplývajúce z účasti na dopravnej nehode a odkázala na závery (z jej podnetu vypracovaného) Znaleckého posudku č. 28/2014 znalkyne v odbore psychológia H. L. J., v zmysle ktorých „V čase škodovej udalosti, ako ju popisuje žalobkyňa, šlo v najvyššou mierou pravdepodobnosti o normálne reagovanie na vzniknutú situáciu, kde proces jej reagovania nasledoval v logických sekvenciách: počutie zvuku, hľadanie zdroja, analýzou a zrakovým a sluchovým dodatočným vnímaním, došlo k myšlienkovému analýze (nemala predtým skúsenosť s tým ako znie zvuk dotyku zrkadiel), takže aj postupným vylučovaním iných možností dospela s odstupom času k riešeniu, šla preveriť si na bezpečnom mieste príčinu a zastavila vozidlo. To, že vodička zastavila až neskôr a teda na mieste, kde nikoho motorovým vozidlom neohrozovala je v súlade s jej typom dopravného správania sa, kde ide o predvídaveho a uvážlivého vodiča so sklonom k defenzívnej jazde. Nemusela hneď priradiť započutý zvuk nárazu spätných zrkadiel, je to obvykle proces, ktorý trvá nejakú chvíľu a ak sa s tým v minulosti vodiči nestretli, nemajú ho s čím porovnať, preto ich reakcia nie je spojená s vyhodnotením situácie ako nehody. Menovaná aktívne hľadala zdroj hluku, ktorý registrovala a začala ho aj racionálne vyhodnocovať tak, že postupne vylučovala z minulosti jej známe zvuky z premávky a nemusela ho jednoznačne priradiť.“

Žalovaný vo svojom vyjadrení k obsahu podania žalobkyne a citovaným záverom znalkyne trval na tom, že žalobkyňa mala vedomosť o vzniku dopravnej nehody a zdôraznil, že povinnosťou vodiča je plne sa venovať vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Ako uviedol druhý vodič, keď začul zvuk nárazu, zistil, že má rozbité spätné zrkadlo. To isté si mala všimnúť aj žalobkyňa. Žalobkyňa taktiež uviedla, že ňu druhý vodič blikal, druhý vodič uviedol, že na vodičku trúbil a blikal a keďže nereagovala na jeho výzvy predbehol toto vozidlo, zaradil sa pred neho, zapol výstražné smerovky a znížil rýchlosť tak, aby prinútil vodičku vozidla, ktoré malo účasť na dopravnej nehode, zastaviť. Ku znaleckému posudku žalovaný uviedol, že ten bol vypracovaný v roku 2014, nie po dopravnej nehode, kedy mohla byť žalobkyňa chorá a mohla mať zníženú schopnosť vnímania zvukového podnetu. Ak bola zdravá, ako bolo uvedené v posudku, porušila ustanovenia § 65 písm. a), § 66 ods. 2 písm. d), e) s poukázaním na § 137 ods. 2 písm. c) zákona o cestnej premávke, tým, že vedome bezodkladne nezastavila vozidlo ani si nesplnila povinnosti účastníka dopravnej nehody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) k záveru, že podanie odvolania bolo dôvodné a preto rozsudok súdu prvého stupňa z nižšie uvedených dôvodov zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10. marca 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 64 ods. 2 písm. a) zákona o cestnej premávke za dopravnú nehodu sa považuje aj škodová udalosť podľa odseku 3, ak nie je splnená niektorá z povinností podľa § 66 ods. 6.

Podľa § 65 písm. a) zákona o cestnej premávke vodič, ktorý sa zúčastnil na dopravnej nehode, je povinný bezodkladne zastaviť vozidlo.

Podľa § 66 ods. 2 písm. d) zákona o cestnej premávke účastník dopravnej nehody je povinný zotrvať na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody.

Podľa § 66 ods. 2 písm. e) zákona o cestnej premávke účastník dopravnej nehody je povinný zdržať sa konania, ktoré by bolo na ujmu vyšetrenia dopravnej nehody, najmä premiestnenia vozidiel.

Podľa § 66 ods. 2 písm. f) zákona o cestnej premávke účastník dopravnej nehody je povinný urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky na mieste dopravnej nehody.

Podľa § 66 ods. 6 zákona o cestnej premávke účastník škodovej udalosti je povinný bezodkladne zastaviť vozidlo, preukázať svoju totožnosť inému účastníkovi škodovej udalosti, poskytnúť údaje o poistení vozidla, vyplniť a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu, zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky a urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Ak účastník škodovej udalosti spôsobil hmotnú škodu osobe, ktorá nie je účastníkom škodovej udalosti, je povinný o tom túto osobu bezodkladne upovedomiť a vyplniť s ňou a podpísať tlačivo zavedené na zabezpečenie náhrady vzniknutej škody podľa osobitného predpisu.

Podľa § 137 ods. 2 písm. c) zákona o cestnej premávke porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je také porušenie pravidiel cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda alebo nesplnenie si povinností účastníka dopravnej nehody alebo škodovej udalosti.

Podľa § 22 ods. 1 písm. b) zákona o priestupkoch priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto ako vodič vozidla, ktorý sa zúčastnil na dopravnej nehode, bezodkladne nezastavil vozidlo, nezdržal sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky po nehode v čase, keď by to bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo počas jazdy požil alkohol alebo inú návykovú látku, alebo nezotrval na mieste dopravnej nehody až do príchodu policajta alebo sa na toto miesto bezodkladne nevrátil po poskytnutí alebo privolaní pomoci, alebo po ohlásení dopravnej nehody.

Podľa § 2 ods. 1 priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 3 na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že je potrebné úmyselné zavinenie.

Podľa § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch za priestupok podľa odseku 1 písm. a) až c) sa uloží pokuta od 300 eur do 1 300 eur a zákaz činnosti od jedného roku do piatich rokov.

V predmetnej veci je predmetom odvolacieho konania rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobkyne proti rozhodnutiu žalovaného o zamietnutí jej odvolania a potvrdení rozhodnutia ORPZ, ODI Košice, ktorým bola žalobkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. b) zákona o priestupkoch, pretože vedome bezodkladne nezastavila vozidlo a nesplnila si povinnosti účastníka dopravnej nehody, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

V správnom súdnictve sa súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis. Pre súd je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd po preštudovaní administratívneho ako aj súdneho spisu dospel k záveru, že v konaní pred správnym orgánom nebolo bez pochybností preukázané, že boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku kladeného žalobkyňi za vinu v zmysle zákona o priestupkoch. Na preukázanie subjektívnej stránky pri priestupku nepostačuje len zjednodušujúci záver o porušení povinnosti vodiča podporené konštatovaním, že neznalosť zákona neospravedľuje.

Zo skutkových zistení síce vyplýva, že preukázateľne k stretu vozidiel oboch účastníkov nehody došlo, nakoľko obe autá mali poškodené spätné zrkadlá, podľa názoru odvolacieho súdu však nemožno jednoznačne akceptovať záver žalovaného, s ktorým sa stotožnil i súd prvého stupňa, že žalobkyňa vedela resp. mala vedieť okamžite identifikovať pôvod zvuku nárazu a následne ihneď vyhodnotiť situáciu ako škodovú udalosť s povinnosťami postupu jej účastníkov v zmysle zákonnej úpravy. Podľa tvrdenia žalobkyne po náraze, ktorý zaregistrovala, ale nevedela identifikovať, jej vozidlo bez zmeny smeru a rýchlosti pokračovalo v jazde, pričom aj z fotodokumentácie vyplýva, že spätné zrkadlo žalobkyne síce bolo poškodené, ale nie odtrhnuté, ako bolo uvedené v rozsudku krajského súdu, s tým, že zrkadlová časť bola vyklopená, pričom nebolo zrejme a akom časovom úseku od nárazu k vyklopeniu malo dôjsť. Ani výpoveď druhého účastníka nehody, ktorý situáciu nepochybne popísal tak ako ju on vnímal, podľa názoru odvolacieho súdu nevyvrátila tvrdenie žalobkyne, že síce začula zvuk nárazu, ale nevedela ho hneď definovať a až po minúte až dvoch a prejdení určitej vzdialenosti spozorovala poškodené spätné zrkadlo a rozhodla sa na vhodnom úseku cesty vozidlo zastaviť a skontrolovať, pričom tak urobila potom, čo vodič za ňou blikal. Nemožno ponechať bez povšimnutia, že i tá časť výpovede druhého účastníka nehody o tom, že po náraze svoje vozidlo otočil a po dosiahnutí vozidla žalobkyne na ňu blikal, trúbil a následne predbehol a prinútil zastaviť, by, okrem domnienky o úmysle žalobkyne vyhnúť sa povinnosti účastníka škodovej udalosti, (ku ktorej verzii sa zrejme priklonil správny orgán i súd prvého stupňa, čo sa však nepreukázalo) by záver o tom, že žalobkyňa o nehode v danom štádiu nehodovej situácii nevedela, skôr podporoval ako vyvrátil.

Treba pripomenúť, že jednou z povinností správneho orgánu v priestupkovom konaní je jeho povinnosť zistiť presne a úplne skutočný stav veci - to znamená objasniť okolnosti skutku a zistiť stav veci tak, aby neexistovala pochybnosť o tom, že sa skutok stal.

V tejto súvislosti možno považovať za nedostatok konania, že správny orgán upustil od výsluchu vodiča Škody Felicie EČV R. s odôvodnením, že tento premával pred vodičom P. a nie pred žalobkyňou, keďže i v takej situácii by jeho výpoveď nebola zrejme bez významu k otázke zistenia miesta a okolnostiam vzniku dopravnej nehody a z toho prameniacej nutnej vedomosti resp. možnej nevedomosti žalobkyne o nehode, o ktorej si správny orgán ustálil záver len na základe vyhodnotenia výpovede druhého účastníka nehody (ktorý však ako už bolo uvedené tvrdenia žalobkyne ohľadne vedomosti o nehode nevyvracal), kým výpoveď žalobkyne posúdil ako účelovú. Správny orgán na okolnosti preverenia príčin vzniku nehody, jej miesta a ustálenie vzdialenosti k miestu zastavenia vozidla žalobkyne nevykonával žiadne dokazovanie, uspokojil sa so zistením, že obaja vodiči z miesta nehody odišli bez toho, aby označili samotné miesto nehody, ktoré už následne nevedeli určiť a preto vec podľa § 60 ods. 3 vec zákona o priestupkoch uložil. Vzhľadom na to bolo možné považovať jeho konštatovanie, že cesta, na ktorej došlo k nehode „nie je takou frekventovanou, aby tam žalobkyňa nemohla vozidlo zastaviť, keď počula náraz do vozidla“ za ničím nepodložený úsudok.

Odvolací súd nemohol stotožniť s konštatovaním žalovaného, že „ako uviedol druhý vodič, keď začul

zvuk nárazu, zistil, že má rozbité spätné zrkadlo. To isté si mala všimnúť aj žalobkyňa“, čo podoprel tvrdením, že „spätné zrkadlo sa nachádza v zornom poli vodiča“ a odmietol ho ako paušálny záver neprípustne zjednodušujúci a nezohľadňujúci konkrétne okolnosti predmetnej veci. Treba pripomenúť, že nie je objektívne možné očakávať od ktoréhokoľvek vodiča, aby sledoval v každom momente situáciu pred i za vozidlom, vedľa neho i vo vozidle, pretože to nie je uskutočniteľné a trvanie na tom, by viedlo k vyvodu objektívnej zodpovednosti namiesto subjektívnej.

Až po ustálení a vyhodnotení subjektívnej vedomosti žalobkyne o existencii škodovej udalosti mohol správny orgán zaujať stanovisko k naplneniu obsahu pojmu „bezodkladne zastaviť vozidlo“ (§ 65 písm. a) zákona o cestnej premávke, § 22 ods. 1 zákona o priestupkoch), pre ktorý si však v konaní nezadovážil podľa názoru odvolacieho súdu dostatok presvedčivých podkladov.

Správne orgány sa podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne neriadili povinnosťou, prihliadajúc na práva obvineného z priestupku, zabezpečiť, vykonať a vyhodnotiť dôkazy tak, aby bol skutkový stav bezpochybne zistený a preukázaný a to najmä za situácie, keď žalobkyňa od počiatku nesúhlasila so zisteniami, z ktorých vychádzalo preskúmané rozhodnutie.

Ak teda nebolo na základe skutkových zistení bez pochybností preukázané, že žalobkyňa si bola resp. mohla a mala byť vedomá, že bola účastníčkou škodovej udalosti, nemožno za daných okolností dospieť k jednoznačnému záveru naplnení všetkých znakov skutkovej podstaty priestupku v zmysle § 22 ods. 1 písm. b/ zákona o priestupkoch, najmä jej subjektívnej stránky.

Odvolací súd zdôrazňuje, že úlohou správneho orgánu nie je za každú cenu usvedčiť vodiča zo spáchania priestupku, ale predovšetkým objektívne zistiť skutkový stav a až potom, keď už niet ani najmenších pochybností o tom, že sa skutok nemohol stať inak, môže uznať páchatel'a skutku vinným a potrestať ho.

Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel odvolací súd k záveru o tom, že zistený skutkový stav, z ktorého vychádzal žalovaný, nebol dostačujúci na vyvodenie jednoznačného záveru o naplnení všetkých znakov skutkovej podstaty priestupku, ktorého sa mala dopustiť žalobkyňa. V prípade, keď existuje čo len pravdepodobná možnosť, že k spáchaniu priestupku nedošlo tak ako to ustálil žalovaný a správneho orgánu sa nepodariť bez pochybností preukázať spáchanie priestupku žalobkyňou, bude nevyhnutné zastaviť priestupkové konanie so zreteľom na ustanovenie § 76 ods. 1 písm. c/ zákona o priestupkoch a zásadu prezumpcie neviny, ktorá zahŕňa aj zásadu „in dubio pro reo“ uvedenú v ustanovení § 73 ods. 1 zákona o priestupkoch.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval z uvedených dôvodov v konaní zistený skutkový stav za nedostačujúci pre záver, ku ktorému dospel žalovaný a preto s poukazom na § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250j ods. 2 písm. c/ OSP rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 5 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že žalobkyni, ktorá mala vo veci úspech priznal právo na náhradu trov konania. Vzhľadom na to, že trovy právneho zastúpenia neboli v zákonnej lehote vyčíslené, odvolací súd priznal žalobkyni trovy konania vyplývajúce zo spisu t. j. 105 Eur za zaplatené súdne poplatky.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.